

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

Кириченко А.М

08 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИТНИЙ КОНТРОЛЬ

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

Освітня програма «Адміністрування податків та митних платежів»

Економічний факультет

2024 – 2025 навчальний рік

114

Розробники: к.е.н., доц., кафедри аудиту, обліку та оподаткування Галина НАЗАРОВА

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування

Протокол від “ 29 ”серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри: к.е.н., доц. Магопець О.А.

_____

(Магопець О.А.)

Декан факультету: д.е.н., проф. Шалімова Н.С.

_____

(Шалімова Н.С.)

©ЦНТУ, 2024 рік

©

2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Професійної підготовки	
		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 150	Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»	1-й	1-й
	Освітньо-професійна програма: «Адміністрування податків та митних платежів»	Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин навчання: аудиторних –3 самостійної роботи студента – 4,5	Освітній рівень: магістр	32 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		72	110
Вид контролю: екзамен			

Мова навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Митний контроль» є придбання теоретичних знань щодо адміністративно-правового регулювання здійснення митного контролю, виконання митних формальностей до митного оформлення, під час митного оформлення і після митного оформлення та оцінки ефективності митного контролю, набуття практичних навичок щодо оподаткування митних платежів у відповідності до кожного митного режиму з метою прийняття управлінських рішень щодо встановлення оптимального митного режиму для суб'єктів господарювання під час ввезення на митну територію України або вивезення із території України товарів.

Завдання дисципліни «Митного контролю» є:

- теоретична підготовка здобувачів з питань визначення принципів митного контролю, видів митного контролю, методичні прийоми митного контролю, принципів митного адміністрування, що рекомендовані Всесвітній митній організацією та Світової організацією торгівлі, форм митного контролю, вибірковості митного контролю, тривалості перебування під митним контролем, організаційних засад місць розташування зон митного контролю, прав митних органів щодо забезпечення режиму зони митного контролю;
- формування характеристик спеціальної категорії посадових осіб митних органів, спеціальних звань посадових осіб митних органів, системи професійної освіти у сфері митної справи, правового та соціального захисту працівників митних органів, технічних та спеціальних засобів і службових собак, митного забезпечення (одноразових номерних запірно-пломбових пристроїв, plomb, печаток, штампів, голографічних міток, засобів електронних підписів) під час митного контролю;
- практична підготовка здобувачів з питань розрахунків митних платежів відповідно до митних режимів, які впливають на облікову інформацію та побудову системи обліково-аналітичного забезпечення суб'єктів господарювання з метою прийняття ефективних управлінських рішень при експорті або імпорті товарів;
- практична підготовка здобувачів з питань акредитації суб'єктів господарювання в митному органі України, використання спеціалізованого програмного забезпечення для формування та подання митних декларацій суб'єктів господарювання, оволодіння практичними навичками щодо правильності вибору виду базисних умов поставок, які суттєво впливають на порядок формування митних платежів та загальних фактичних витрат суб'єкта господарювання під час здійснення поставок при експорті або імпорті товарів.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця): Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається паралельно з такими дисциплінами, як: «Глобальна економіка, інновації та цілі сталого розвитку», «Цивільний захист», «Ділова іноземна мова в адміністрування податків та митних платежів»,

«Адміністрування податків та корпоративний податковий менеджмент», «Бухгалтерський облік в управлінні».

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робі

Спеціальні (фахові) компетентності

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні, практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінських функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.

СК11. Здатність до організації, оцінювання, моделювання та вдосконалення системи адміністрування податків та митних платежів та їх складових елементів.

СК12. Вміння застосовувати сучасні технології адміністрування податків та митних платежів й здійснювати управлінську діяльність.

Програмні результати навчання

ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та не фінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПР12. Обґрунтовувати інноваційні підходи до інформаційного забезпечення системи контролю використання ресурсного потенціалу суб'єктів господарювання та органів державного сектору з урахуванням стратегії розвитку бізнесу.

ПР17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР20. Визначити актуальні проблеми та виявити наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, роботи науково-обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення.

ПР22. Володіти організаційно-методичними прийомами та інструментарієм адміністрування податків та митних платежів.

ПР23. Вміти застосовувати сучасні технології адміністрування податків та митних платежів й здійснювати відповідну управлінську діяльність.

ПР24. Обґрунтувати та використовувати методи податкового планування та прогнозування у відповідності зі стратегічними цілями на різних рівнях управління оподаткуванням, в т.ч. з метою мінімізації податкових ризиків та підвищення ефективності адміністрування податків та митного контролю.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ

Тема 1. Основні вимоги щодо організації митного оформлення суб'єктами господарювання

Акредитація суб'єктів господарювання в митному органі України. Аналіз економічної категорії «зовнішньоекономічний контракт». Класифікація зовнішньоекономічних контрактів. Структура зовнішньоекономічного контракту. Обов'язкові умови зовнішньоекономічного контракту (договору). Універсальні умови зовнішньоекономічного контракту. Правила Інкотермс як інструмент регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Види базисних умов поставок за правилами ІНКОТЕРМС-2020. Український класифікатор товарів та визначення країни походження товарів у зовнішньоекономічній діяльності. Документи, що підтверджують країну походження товару. Форми сертифікатів походження.

Тема 2. Митна вартість товарів та методи її визначення

Економічні та правові аспекти визначення митної вартості товарів. Відмінності категорій «вартості» та «митної вартості». Правила оцінки товарів відповідно до вимог Генеральної угоди з тарифів та торгівлі (ГАТТ) 1947. Методи визначення митної вартості в Україні. Метод визначення митної вартості за ціною договору (контракту). Метод визначення митної вартості за ціною договору щодо ідентичних товарів. Метод визначення митної вартості за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів. Метод визначення митної вартості на основі віднімання вартості. Метод визначення митної вартості товарів на основі додавання вартості (обчислена вартість). Резервний метод. Порівняльна характеристика митної і первісної вартості товарів. Методи митної вартості Європейського союзу: метод вартості угоди; вартість угоди з ідентичними товарами; вартість угоди аналогічних товарів; дедуктивний метод; розрахунковий метод; резервний метод. Порядок оформлення декларації про митну вартість.

Тема 3. Митне оформлення товарів і транспортних засобів

Загальні положення митного оформлення. Мета митного оформлення товарів і транспортних засобів. Документами, які підтверджують митну вартість товарів. Етапи митного оформлення. Митне декларування товарів та порядок його здійснення. Форми та види митної декларації. Форми митного декларування. Схема заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного

документу. Відомості, що кодуються кодами у митних деклараціях. Класифікатор типів декларацій. Класифікатор характерів угод. Класифікація типів транспорту. Класифікатор особливостей переміщення товарів через митний кордон України. Класифікатор способів розрахунку. Класифікатор видів надходжень бюджету, що контролюються митними органами. Класифікатор причин незавершення митного оформлення. Перелік випадків, при яких строк виконання відповідних формальностей перевищується на час. Авторизація на застосування спрощення «процедура спрощеного декларування». Випадки подання спрощеної митної декларації. Місця митного декларування.

Тема 4. Характеристика митних режимів

Сутність, типологія та особливості застосування митних режимів. Особливості митного режиму імпорт (випуск для вільного обігу). Особливості митного режиму реімпорт. Особливості митного режиму експорт (остаточне вивезення). Особливості митного режиму реекспорт. Особливості митного режиму транзит. Особливості митного режиму тимчасове ввезення. Особливості митного режиму тимчасове вивезення. Особливості митного режиму митний склад. Особливості митного режиму вільна митна зона. Особливості митного режиму безмитна торгівля. Особливості митного режиму переробка на митній території. Особливості митного режиму переробка за межами митної території. Особливості митного режиму знищення або руйнування. Особливості митного режиму відмова на користь держави. Умови поміщення товарів у митні режими, особливості їх застосування. Класифікація митних режимів за національним і європейським законодавством.

Тема 5. Оподаткування митними платежами у відповідності до митних режимів

Система адміністрування митних платежів. Модель формування оптимальної системи оподаткування експортно-імпортних операцій. Порядок нарахування і сплати митних зборів під час виконання митних формальностей митними органами поза місцем розташування митних органів та поза робочим часом. Порядок нарахування і сплати мита. Види мита. Способи нарахування адвалерного, специфічного і комбінованого мита. Оподаткування податком на додану вартість зовнішньоекономічних операцій за митними режимами. Особливості нарахування і сплати акцизного податку за видами окремих категорій при імпорті товарів. Митні платежі як облікова інформація для суб'єктів господарювання. Особливості відображення митних платежів у розрахунках з бюджетом.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОЦЕДУРИ МИТНОГО КОНТРОЛЮ

Тема 6. Теоретико-правовий аспект процедур митного контролю

Адміністративно-правове регулювання здійснення митного контролю. Функції митного контролю. Аналіз принципів відповідно Митного кодексу

України. Види митного контролю (попередній документальний контроль, контроль під час митного оформлення товарів і транспортних засобів комерційного призначення). Комплексні системи митного контролю на стадіях виконання митних формальностей: – до митного оформлення (попередній контроль); – під час митного оформлення (поточний контроль); – після митного оформлення (наступний контроль). Методичні прийоми митного контролю. Процедури митного контролю. Кіотська конвенція щодо спрощення митних процедур.

Тема 7. Організація митного контролю

Діяльність митного органу України. Атрибутика митних органів. Міжнародне співробітництво з питань митної справи. Принципи митного адміністрування, що рекомендовані Всесвітній митній організацією (World Customs Organization, WCO) та Світової організацією торгівлі (World Trade Organization, WTO). Форми митного контролю. Вибірковість митного контролю. Тривалість перебування під митним контролем. Місця розташування зон митного контролю. Порядок створення зон митного контролю. Права митних органів щодо забезпечення режиму зони митного контролю. Технологічні схеми пропуску через державний кордон осіб, автомобільних, водних, залізничних та повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними; здійснення митного контролю автомобільних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон; митного контролю водних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон; здійснення митного контролю залізничних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон; здійснення митного контролю повітряних транспортних засобів перевізників і товарів, що переміщуються ними, у пунктах пропуску через державний кордон. Посадові особи митних органів. Спеціальні звання посадових осіб митних органів. Система професійної освіти у сфері митної справи. Правовий та соціальний захист працівників митних органів. Правовий захист працівників митних органів.

Тема 8. Пост-митний аудит як форма митного контролю

Аналіз категорій «митний аудит» та «митний пост-аудит». Функціональне призначення митного пост-аудиту. Організація документальних перевірок, що проводять митні органи України. Міжнародні стандарти митного пост-аудиту (положення Міжнародної торговельної палати стосовно митної справи (ISS Customs Guidelines) 19; роз'яснення Всесвітньої митної організації стосовно гл. 6 Кіотської конвенції (WCO Guidelines to Chapter 6 of the Revised Kyoto Convention); положення Всесвітньої митної організації щодо здійснення митного пост-аудиту (WCO Guidelines For Post-Clearance Audit); збірка митних стандартів ЄС «Шлях до покращення якості митних послуг» (Customs blue prints. Pathways to better customs), зокрема розділ 14 «Пост-митний контроль та аудит» (Blue print 14. Post-clearance control and audit). Джерела інформації для пост-аудиту. Методи організації проведення пост-аудиту. Методи проведення пост-аудиту.

Тема 9. Методи і технічні засоби митного контролю

Використання для здійснення митного контролю технічних та спеціальних засобів і службових собак. Вимоги, що висуваються до технічних засобів митного контролю. Класифікація технічних засобів митного контролю. Принципи оснащення митниць технічними засобами митного контролю. Ефективність застосування технічних засобів митного контролю та критерії її оцінки. Обґрунтування кількості ліній митного контролю. Контроль використання технічних засобів в митних органах. Організаційно-правовий механізм митних експертиз. Експертні підрозділи у системі митного контролю, їх функції та завдання. Вимоги до оснащення експертних підрозділів. Залучення спеціалістів та експертів для участі у здійсненні митного контролю. Взяття проб (зразків) товарів. Операції із взятими пробами (зразками) товарів. Розвиток системи митних експертиз в контексті дотримання вимог Європейського союзу. Митне забезпечення (одноразові номерні запірно-пломбові пристрої, пломби, печатки, штампи, голографічні мітки, засоби електронного підпису чи печатки та інші засоби ідентифікації) під час митного контролю.

Тема 10. Здійснення митними органами контролю за окремими видами діяльності підприємств

Характеристика видів діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється митними органами. Митна брокерська діяльність (митний брокер і агент митного оформлення). Правове регулювання організації митного складу. Вимоги до облаштування та розташування магазину безмитної торгівлі. Правове регулювання діяльності вільної митної зони комерційного або сервісного типу. Правове регулювання організації складу тимчасового зберігання відкритого типу з особами, які розміщують товари на складі. Правове регулювання організації утримувача вантажного митного комплексу з особами, які користуються послугами комплексу, та митними органами.

Тема 11. Механізм «Єдине вікно» для проходження митного контролю в електронному форматі та спеціалізовані програмні забезпечення для формуванні та поданні митної декларації

Механізм «Єдиного вікна» під час здійснення митних процедур. Проходження інших видів контролю в електронному форматі: фітосанітарний контроль; ветеринарно-санітарний контроль; державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин. Інституційні основи функціонування «єдиного державного інформаційного веб-порталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі». Характеристика діючої української системи «регулятор Єдиного вікна (Regulatory Single Window)», який пов'язує інформаційну систему митниці та інформаційні системи інших суб'єктів. Міжнародний досвід функціонування «Єдиного вікна» для митного оформлення. Основні вимоги застосування спеціалізованих інформаційних системи та програм

з зовнішньоекономічної діяльності MD Info, MD Declaration, QD Professional, DReports, CM Explorer, AutoDoc.

Тема 12. Основні види відповідальності суб'єктів господарювання за порушення митного законодавства

Майнова відповідальність за порушення правил зовнішньоекономічної діяльності. Види кримінальної відповідальності у сфері зовнішньоекономічної діяльності відповідно до Кримінального кодексу України. Види адміністративного правопорушення суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності відповідно до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Види адміністративно-господарських санкцій. Відповідальність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності за порушення митного законодавства. Види порушень митних правил. Порядок притягнення до відповідальності за вчинення правопорушення. Підстави для порушення справи про порушення митних правил. Перелік осіб, які беруть участь у провадженні у справах про порушення митних правил. Відповідальність за порушення умов ліцензування і квотування експорту та імпорту товарів суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	денна форма						заочна форма					
	Усьо- го	у тому числі					Усьо- го	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7		3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1												
Митне оформлення та відповідальність за порушення митних правил												
Тема 1. Основні вимоги щодо організації митного оформлення суб'єктами господарювання	12	4	2		6	12	12	0,5	0,5		11	12
Тема 2. Митна вартість товарів та методи її визначення	12	4	2		6	12	12	0,5	0,5		11	12
Тема 3. Митне оформлення товарів і транспортних засобів	12	4	2		6	12	12	0,5	0,3		11,2	12
Тема 4. Характеристика митних режимів	9	2	1		6	9	9	0,5	0,3		8,2	9
Тема 5. Оподаткування митними платежами у відповідності до митних режимів	9	2	1		6	9	9	0,5	0,3		8,2	9
Змістовий модуль 2.												
Організація та процедури митного контролю												
Тема 6. Теоретико-правовий аспект	9	2	1		6	9	9	0,5	0,3		8,2	9

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						Кількість годин					
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
го		л	п	лаб	інд	с.р.		го	л	п	лаб	інд
1	2	3	4	5	6	7		3	4	5	6	7
процедур митного контролю												
Тема 7. Організація митного контролю	9	2	1		6	9	9	0,5	0,3		8,2	9
Тема 8. Пост-митний аудит як форма митного контролю	12	4	2		6	12	12	0,5	0,3		11,2	12
Тема 9. Методи і технічні засоби митного контролю	9	2	1		6	9	9	0,5	0,3		8,2	9
Тема 10. Здійснення митними органами контролю за окремим видами діяльності підприємств	9	2	1		6	9	9	0,5	0,3		8,2	9
Тема 11. Механізм «Єдине вікно» для проходження митного контролю в електронному форматі та спеціалізовані програмні забезпечення для формуванні та поданні митної декларації	9	2	1		6	9	9	0,5	0,3		8,2	9
Тема 12. Основні види відповідальності суб'єктів господарювання за порушення митного законодавства	9	2	1		6	9	9	0,5	0,3		8,2	9
Усього годин	120	32	16		72	120	120	6	4		110	120

5. Темі практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні вимоги щодо організації митного оформлення суб'єктами господарювання	2
2	Тема 2. Митна вартість товарів та методи її визначення	2
3	Тема 3. Митне оформлення товарів і транспортних засобів	2
4	Тема 4. Характеристика митних режимів Тема 5. Оподаткування митними платежами у відповідності до митних режимів	2
5	Тема 6. Теоретико-правовий аспект процедур митного контролю Тема 7. Організація митного контролю	2

6	Тема 8. Пост-митний аудит як форма митного контролю	2
7	Тема 9. Методи і технічні засоби митного контролю Тема 10. Здійснення митними органами контролю за окремими видами діяльності підприємств	2
8	Тема 11. Механізм «Єдине вікно» для проходження митного контролю в електронному форматі та спеціалізовані програмні забезпечення для формуванні та поданні митної декларації Тема 12. Основні види відповідальності суб'єктів господарювання за порушення митного законодавства	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні вимоги щодо організації митного оформлення суб'єктами господарювання	6
2	Тема 2. Митна вартість товарів та методи її визначення	6
3	Тема 3. Митне оформлення товарів і транспортних засобів	6
4	Тема 4. Характеристика митних режимів	6
5	Тема 5. Оподаткування митними платежами у відповідності до митних режимів	6
6	Тема 6. Теоретико-правовий аспект процедур митного контролю	6
7	Тема 7. Організація митного контролю	6
8	Тема 8. Пост-митний аудит як форма митного контролю	6
9	Тема 9. Методи і технічні засоби митного контролю	6
10	Тема 10. Здійснення митними органами контролю за окремими видами діяльності підприємств	6
11	Тема 11. Механізм «Єдине вікно» для проходження митного контролю в електронному форматі та спеціалізовані програмні забезпечення для формуванні та поданні митної декларації	6
12	Тема 12. Основні види відповідальності суб'єктів господарювання за порушення митного законодавства	6
	Разом	72

7. Індивідуальні завдання

При вивченні дисципліни «Митний контроль» здобувачам пропонується виконувати наступні індивідуальні завдання:

- розв'язування кейсів, ситуаційних завдань з теми;
- написання авторського есе;
- створення індивідуальних або колективних презентацій на певну тематику;

- учать в науково-практичних конференціях, або публікація статей на тематику згідно плану курсу.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) включає додаткову роботу студента протягом навчального семестру. Метою ІНДЗ є самостійне детальне дослідження окремих проблем створення та підтримки системи митного контролю, встановлення економічних та правових аспектів визначення митної вартості товарів, визначення основних вимог щодо оформлення митних декларацій у залежності від митних режимів, а також систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з дисципліни, розвиток навичок самостійної роботи.

ІНДЗ з дисципліни «Митний контроль» передбачає написання студентами науково-пошукових робіт, підготовку повідомлень та презентацій, аналітичний огляд наукових публікацій за заданою тематикою, підготовку матеріалів до науково-практичних студентських конференцій.

Написання науково-пошукової роботи або презентації створює для студента можливість самостійно досліджувати інформаційні джерела, в яких висвітлюються проблеми впровадження у господарську практику, узагальнювати представлену інформацію та виділяти основне, вивчати і давати оцінку основним проблемам, шукати шляхи та висловлювати пропозиції щодо їх подолання.

Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій за заданою тематикою розвиває навички самостійної науково-дослідної та практичної роботи, дозволяє студенту критично проаналізувати погляди різних науковців на певну проблему, узагальнити опрацьовані дані, висловити та обґрунтувати власну точку зору на вирішення проблеми, що загалом сприяє розвитку та поглибленню у студента наукового і практичного інтересу до майбутньої професійної діяльності.

Студенти, що бажають прийняти участь у науковій роботі, можуть підготувати матеріали для участі у науково-практичних студентських конференціях. Для самостійної роботи пропонується написання тез доповіді або наукової статті для студентів, які зацікавлені у поглибленому вивченні дисципліни.

Орієнтовна структура індивідуальних навчально-дослідних завдань для студентів:

- вступ (зазначається тема, мета та завдання роботи);
- теоретичне обґрунтування (виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання);
- основні результати роботи та їх обговорення (подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, моделі, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо);
- висновки;
- список використаних джерел.

Теми індивідуальних завдань:

1. Митний контроль у забезпеченні економічної безпеки України.
2. Взаємодія митних та правоохоронних органів в процесі здійснення митного контролю.

3. Управління ризиками митного контролю і контексті вимог Кіотської конвенції.
4. Пост-аудит як форма митного контролю в Україні та його перспективи.
5. Проблеми митного контролю і контексті Європейської інтеграції України.
6. Адміністративно-правова характеристика діджиталізації у сфері митної справи.
7. Оцінка результативності митного контролю в умовах спрощення формальностей.
8. Митні ризики: підходи до трактування та класифікації.
9. Вдосконалення системи управління митними ризиками у сфері митного контролю з урахуванням зарубіжного досвіду.
10. Категорія «митні процедури» в українському законодавстві: поняття та типологія.
11. Класичні форми митної політики: зміст та історія формування.
12. Правила СОТ щодо митної вартості: деякі аспекти застосування.
13. Автоматизація та інформатизація митних процедур як пріоритетні напрями вдосконалення адміністрування митних режимів в Україні.
14. Пріоритетні проблеми роботи митних органів України в умовах Європейської та Євроатлантичної інтеграції.
15. Проблеми адміністрування митних платежів через призму фіскальних загроз.
16. Мито в системі обов'язкових платежів.
17. Фінансово-правова природа митних платежів.
18. Поняття, сутність та особливості адміністрування митних платежів.
19. Актуальні проблеми адміністрування та управління митними платежами в сучасних умовах інтеграції.
20. Митні режими як інструмент упровадження митної політики.
21. Митний режим як форма реалізації митної політики.
22. Особливості застосування митних режимів України в умовах інтеграції до ЄС.
23. Правове регулювання митних режимів за Митним кодексом України та перспективи його вдосконалення.
24. Історія становлення та розвитку інституту митних режимів в Україні
25. Система методів правового регулювання митних режимів в Україні.
26. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур як основоположний документ у сфері митної справи.
27. Інституційні зміни управління митними ризиками в Україні.
28. Інституційно-правове забезпечення міжнародного митного співробітництва України.
29. Митні ризики: підходи до трактування та класифікація.
30. Принципи державної митної політики в Україні: поняття, зміст і критерії класифікації.
31. Принципи митно-тарифного регулювання в Україні.
32. Еволюція становлення нормативно-правового забезпечення

адміністрування митних платежів в Україні.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Митний контроль» застосовуються наступні методи:

- словесні (лекції, бесіди);
- наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення;
- практичні, під час виконання практичних робіт, задач, вправ;
- інтерактивні методи навчання під час проведення опитування, аналізу практичних ситуацій, дискусії, мозкового штурму, ділових ігор, розгляду кейс-стадій;
- інноваційні, зокрема проєктно-дослідницький метод; інтегровані методи; заняття із використанням ІКТ. Застосовуються наступні інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти: цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, програмне забезпечення для проведення опитувань Mentimeter;
- методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle та Zoom.

9. Критерії та засоби оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: екзамен. Оцінку підсумкового семестрового контролю у формі екзамену становить сума балів за результатами поточного контролю, рубіжних контролів та балів, набраних здобувачем вищої освіти при складанні семестрового екзамену.

Протягом семестру здобувач може отримати максимум 60 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 30 балів, за другий рубіжний контроль – 30 балів, 40 балів виносяться на іспит. Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти на екзамені, додається до результатів рубіжних контролів, що разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та переводиться в оцінку за шкалою ЄКТС і національною шкалою («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно»).

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, тестування, презентації індивідуальних завдань, вирішення кейсів, ситуаційних завдань, розрахункових задач, участі в науково-практичних конференціях, підготовки публікацій.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, тестовий контроль.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Бхаттачарджи А., Ситник Н. *Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. Навчальний посібник. 2-ге вид. 2022.* URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49231/1/Metodolohiia_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen_2022.pdf.
2. Мережко Н.В. *Митна справа : підручник.* Н.В. Мережко, П.В. Пашко, О.В. Рождественський ; за ред. П.В. Пашка. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 572 с. (Серія «Митна справа»). URL: <https://knute.edu.ua/file/NjY4NQ==/1c5ad24e8511ee7fb01b68870dbb8d89.pdf>.
3. Микитенко Т.В. *Організація постмитного контролю та аудиту : навч. посіб.* Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : УДФСУ. 2020. 341 с.
4. *Митне право України : навч. посібн.* А. І. Годяк, О. М. Ілюшик, Я. П. Павлович-Сенета. Львів : СПОЛОМ, 2017. 308 с. – Бібліогр.: с.306 (15 назв). – ISBN 978-966-919-282-0. <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2301/1/%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%202017.pdf>.
5. *Митний пост-аудит: навчальний посібник.* Л. В. Гуцаленко, У. О. Марчук, В. Ю. Фабіянська. Київ: «Центр учбової літератури». 2018. 388 с. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/24546.pdf>.
6. *Митний контроль та експертиза: навч. посіб.* Г.А. Тіхосов, О.М. Вербицький, Є.О. Калінський. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2019. 312 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2021/Tihosova_2019_312.pdf.
7. Назарова Г.Б. *Впровадження плану боротьби з ВЕРС в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. Монографія. № sge20-03 (2023): Інновації у сучасній науці 2023. С. 7-57.* URL: <https://desymp.promonograph.org/index.php/sge/article/view/sge20-03-003>.
8. *Training Manual for Customs and Enforcement Officers Third Edition* https://ozone.unep.org/sites/default/files/2019-08/7571-e-CTM_Third_Edition.pdf.
9. *GUIDE TO MEASURE THE TIME REQUIRED FOR THE RELEASE OF GOODS VERSION 3. 2018* URL: <https://www.wcoomd.org/>

/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/time-release-study/trs-guide_en.pdf?db=web.

10. PROCEEDINGS EU Customs Control Mechanisms and Their Potential Improvement. PE 734.922 - July 2022. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/734922/IPOL_STU\(2022\)734922_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/734922/IPOL_STU(2022)734922_EN.pdf).

11. Reforming the Union Customs Code: a proposal from the European Commission towards harmonizing European Union customs digitalization European Union August 2. 2023. URL: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=d86d1854-dfb0-4c40-96c2-8fbc5c2936bf>.

Додаткові:

1. Адамів М.Є., Коць І.І. Митні режими Європейського союзу: сутність, типологія та особливості застосування. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. № 2 (8). 2022. URL: <https://science.lpnu.ua/uk/smeu/vsi-vypusky/vypusk-4-nomer-2-2022/mytni-rezhymy-evropeyskogo-soyuzu-sutnist-typologiya-ta>.

2. Авраменко Н.Л., Дорошенко Т.М., Матвеев М.Е. Проблеми митного контролю в контексті європейської інтеграції України. *Економіка та держава*. № 1. 2022. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=5100&i=9>.

3. Бойко О.В. Митна експертиза в Україні: проблемні аспекти. *Право та державне управління*. № 3. 2022. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2022/8.pdf.

4. Кононенко Л.В., Назарова Г.Б., Оришака О.В. Організація обліку і аудиту розрахунків за податками та платежами в умовах використання сучасного інформаційного забезпечення. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. Вип. I-II (77-78). 2020. С. 202 - 211. URL: http://chtei-knteu.cv.ua/herald/content/download/archive/2020/v1_2/17.pdf.

5. Кононенко Л.В., Назарова Г.Б., Васильєв М.В. Міжнародна торгівля України: проблеми та перспективи. *Modern Engineering and Innovativ-02e Technologies*. 27-02. 2023. С. 79-83. URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit27-02-034/5900>.

6. Копитко М.І.1 , Вінічук М.В. Використання офшорних зон як спосіб ухилення від оподаткування. *Вчені записки Університету «КРОК»* F1 (61). 2021. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/375>.

7. Лемеха Р. Класифікація митних режимів за національним і європейським законодавством: уніфікація підходів у контексті євроінтеграції. *Адміністративне право і процес*. № 10. 2020. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2020/10/21.pdf>.

8. Назарова Г.Б., Кононенко Л.В., Васильєв М.В. Митне оформлення у системі митного оформлення: сучасний стан та напрями удосконалення. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. № 16. 2023. С. 249-257. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/392>.

9. Назарова Г.Б., Кононенко Л.В., Васильєв М.В. Митна декларація - єдиний адміністративний документ: порядок заповнення та напрямки його удосконалення.

Економічний простір. № 185. 2023. С. 115-123. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/handle/123456789/10820>.

10. Назарова Г.Б., Васильєв М.В. Контрольовані операції у сфері зовнішньоекономічної діяльності: сучасний стан оподаткування та облікового забезпечення. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки.* № 3(36). 2019. С. 340-360 URL: [http://economics.kntu.kr.ua/pdf/3\(36\)/36.pdf](http://economics.kntu.kr.ua/pdf/3(36)/36.pdf).

11. Щербатюк Н.В. Організація митного контролю: європейський досвід. *Економіка та суспільство.* № 33. 2021. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/875>.

12. EU customs control mechanisms and their possible improvement URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733135/IPOL_BRI\(2022\)733135_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733135/IPOL_BRI(2022)733135_EN.pdf).

13. EU-Ukraine Association Agreement. Title IV: Trade and Trade-related Matters. 356 p. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/evropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu>.

14. Guidelines for Post-Clearance Audit (PCA). Volume 1. World Customs Organization, 2012. URL: https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/key-issues/revenue-package/pca_guidelines_vol1.pdf?la=en.

15. Kyoto Convention. General Annex. Guidelines. Chapter 6. Customs Control. URL: <https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/wto-atf/dev/rkc-guidelines-ch-6.pdf>

16. Post Clearance Audit. Trade Facilitation. Implementation Guide. Available at: URL: <http://tfig.unece.org/contents/post-clearance-audit.htm>.

Законодавчі та нормативні документи, міжнародні стандарти:

1. Митний Кодекс України № 4495-VI від 13 березня 2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/ed20120313>.

2. Митний Кодекс України № 1970-XII від 12 грудня 1991 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1970-12/ed19911212>.

3. Митний Кодекс України № 92-IV від 11 липня 2002 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/92-15/ed20020711>.

4. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02 грудня 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n8462>;

5. Господарський кодекс України № 436 – IV від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#n2579>;

6. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 05 квітня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>;

7. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv#n6094>;

8. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 960-XI від 16 квітня 1991 року URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

9. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» № 4002-XII від 24 лютого 1994 р. URL: <http://zakon1.radagov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

10. Закон України «Про міжнародне приватне право» №2709-IV від 23.06.2005 р. URL: <http://www.radagov.ua/>.

11. Закон України «Про торгово-промислові палати в Україні» № 671/97-ВР від 02.12.1997 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
12. Закон України «Про приєднання України до Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження» № 2187-VIII від 08.11.2017 р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2187-VIII>.
13. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур (Киотська конвенція) від 18.05.1973 URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_643.
14. Наказ Міністерства економіки України «Про затвердження нормативно-правових актів щодо ліцензування імпорту товарів та внесення змін до Порядку розгляду заявок на видачу ліцензій у сфері нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України» від 14 вересня 2007 р. № 302 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1100-07#Text>.
15. Наказ Міністерства економіки України «Про порядок ліцензування експорту товарів» від 09 вересня 2009 р. № 991 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-09>.
16. Наказ ДФС України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо роботи посадових осіб органів доходів і зборів з аналізу, виявлення та оцінки ризиків при здійсненні контролю за правильністю визначення митної вартості товарів, які переміщуються через митний кордон України» № 689 від 11 листопада 2015 р. URL: <http://sfs.gov.ua/yuridichnim-osobam/podatkoviy-kontrol/nakazi/print-66340.html>.
17. Наказ Державної митної служби України «Про затвердження відомчих класифікаторів з питань митної статистики, які використовуються в процесі оформлення митних декларацій, і порядку їх введення» № 107 від 15 лютого 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0107342-11/print>
18. Наказ Міністерства фінансів України «Порядок заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» № 651 від 30 травня 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12#Text>.
19. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку реєстрації зовнішньоекономічних контрактів (договорів) на здійснення експортних операцій з металоломом» № 155 від 15.02.2002 р. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
20. Постанова Кабінету Міністрів України «Про визначення Торгово-промислової палати уповноваженим органом з видачі сертифікатів походження товарів» № 255 від 25 лютого 2003 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/255-2003-%D0%BF>.
21. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій» № 450 від 21 травня 2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF>.
22. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліків товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню, та квот на 2023 р.» від 27 грудня 2022 р. № 1466 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1466-2022-%D0%BF#Text>.
23. Постанова Кабінету Міністрів України «Про встановлення розміру збору за видачу ліцензій на експорт (імпорт) товарів» від 18 травня 2005 р. № 362 URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/362-2005-%D0%BF#Text>.

24. Угода про вільну торгівлю між Республікою Македонія та Україною: міжнародний документ від 18.01.2001 URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/807_200/.

25. Угода про вільну торгівлю між Урядом України та Урядом Чорногорії міжнародний документ від 18 листопада 2011 року URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/892_008.

26. Угода про вільну торгівлю між Україною та державами ЄАВТ міжнародний документ від 24 червня 2010 року URL: http://zakon.rada.gov.ua/go/998_456.

27. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони міжнародний документ від 27 червня 2014 року URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.

28. Угода про вільну торгівлю між Україною та Канадою: міжнародний документ від 11 липня 2016 року URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/en/124_052-16.

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Міністерство фінансів України. URL: <https://www.minfin.gov.ua>

Державна служба фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua>

Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua/>

Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua>

Taxation and Customs Union. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation-1_en.

An official website of the United States government. URL: <https://www.usa.gov/taxes>.

The official website of the Government of Canada. URL: <https://www.canada.ca/en/services/taxes.html>.

Customs Controls. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs-4/introduction-customs-controls_en.

U.S. Department of Homeland Security. URL: <https://www.cbp.gov/about/paying-cbp>.

Exporting to the EU – A guide for Canadian business URL: https://www.tradecommissioner.gc.ca/guides/eu_export-guide_ue.aspx?lang=eng.

CBP Officer Entrance Examination: Practice Tests & Guide 2023 <https://psychometric-success.com/aptitude-tests/test-types/cbp-office-entrance-exam>.